

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; budapesti napló: a' bécs-budai vasút ügye, magyar játékszini előadások, 's a' t.; gőzhajótársasági határozatok; kisdedovó intézet; gazdasági egyesület; különféle: a' jég Győr alul elment, temesvári adakozások 's a' t. Amerika (részletes tudósítás a' veracruzai esetről; 's a' t.) Spanyolország (a' miniszterelnök Madridban; elegy; 's a' t.) Anglia (a' miniszteri szellemű válaszfóirat mind a' két házban elfogadva; parlamenti viták; a' politikai pártok helyzete Angliában parlamentnyitáskor; a' gyarmatminiszter lemond hivataláról; 's a' t.) Franciaország (Persil hivatalától megfosztatva; 's a' t.) Lengyelország. Belgium.

Magyarország és Erdély.

Ö es. 's ap. kir. fölsége f. é. február 9iki határozatában Paulini Gusztáv szomolnokai huta-ellenőrt, ki huzamos ideig mint tűzakna-ügyelő volt átengedve a' török kormányának, a' portától magasztalt jó alkalmazása tekintetéből díjmenten valóságos es. királyi bányásztanácsossá; Milvius Józsefet Siglisberg mellett, Selmeczbánya közelében, ideigl. gazdasági ügyelővé; 's ugyanazon gazdasági hivatalnál 2dik ideigl. ellenőri állomást alapítván, ada első ellenőrré Thuránszky Ferencz eddigi másodellenőrt nevezni méltóztatott. — A' m. kir. udv. kamra Vidra Mihály oberbieberstolnai bányászirnoksági napdíjnokot körmöczbányai bányászirnoksági járulnokra alkalmazá. Kam. tud.

Legfelsőbb helyen azon biztossághoz, melly Zaránd, Középszolnok és Kraszna vármegyék 's Kővárvidéknek visszakapcsolatását eszközés végett küldetett ki, a' m. kir. udv. kamra részéről Luby Imre kamrai tanácsos, Erdélyország részéről pedig gr. Rhédei Adám kincstárnok, Bedeus József tartományi főbiztos, és Horváth Ferencz, publico-fiscalis ügyek rendes igazgatója, nevezettek ki. H-k.

Fels. királyunk nemzeti iparunk lelkének, a' kereskedésnek, emelésére ghymesi gróf Forgách Miklós úr folyamodtára ns Zabolcs megyei Mándok m. városban tartandó 4 országos vásárra szabadítékot adni méltóztatott, mellyek Isője Judica vasárnap utáni hétfőre, 2ka Péter Pál, 3ka Simon és Judás héten, 4ke pedig Advent Iső vasárnapja utáni hétfőre határozatott.

Pesten folyó febr. 17kén délutáni 5 óra tájban született hazafi 's emberiségi tettei által országserte ismeretes Károlyi György grófnak Zichy Karolina gr. hitvesétől második fia, ki febr. 19kén Victor, Pál, István, Antal és Simon nevet kapott a' keresztvizen.

A' m. m. k. kamra Szentcsanak kerületi ügyvédét mármarosi kam. ügyvéddé provisorie nevezte ki.

Budapesti napló. A' m. kir. helytartó tanács f. hó 5ikén 5457 sz. a. költ határozatában Sina György b. szabadságot kapa valamint Bécs, Győr és Gönyő, ug Gönyő és Buda közt is vasuti előmunkához kezdésre, melly okbul a' vasutvonal hosszában fekvő hatóságok föl vannak szólítva mind azon dologhoz értőket, mérnököket 's egyéb e' czélbul a' vállalkozó által megbizandó férfiakat munkálkodásukban a' főállító törvények értelmében gyámolítani. E' határozat reménylleti, hogy az ohajtott vasutvonal csakugyan létesülend. — F. hó 16ikán este 9 óra tájban érkezék meg a' jég Dunánk felső részéről 's másnap délelőtti 11 óraig nagy részét lépé el fővárasink közt a' folyamnak. Most már Bécsből Pestig egészen tiszta a' Duna, 's a' gőzhajózás néhány nap mulva megnyílik: Zrínyi ugyanis 25kén Pozsony felé induland 's a' Fischamendnél telett Nádor, Árpád és Maria Anna is el kezdik pályájukat. A' hajóhid berakatasát jövő héten szándék megkezdeni, hogy az elővásár előtt meg lehessen nyitni a' két város közt szakadatlan közlekedést. — Egressy G., Fánecy és Szigligeti jelentik, miszerint a' hirdett „Drámafűzér“ nem jöhet ki ez uttal, mivel a' közönség nem pártolá azt elegendő előfizetéssel, 's hogy kiadását jobb időkre kénytelenek halasztani. Sajnos, hogy részvétlenség miatt nem létesülhetett e' czél szerű vállalat, melly oly nagy mértékben fogott volna használni nemzeti színművészetünk emelésire. Némi vizsgálatnál azonban halljuk, miszerint ugyane' czél elérésire Nagy Ignác „Színműtár“ czim alatt eredeti 's idegen eredetiből fordított jelesb színművek gyűjteményét szándékozik megindítani egyes 's különösen megszerezhető füzetekben, mellyek mindegyike egy eredeti vagy fordított színművet foglaland magában. Minden füzet ára ivszám szerint leend meghatározva, 's 12 illy füzet egy kötetet fog képezni, mellyhez tartalomjegyzék 's czímlap járuland. Az első füzet f. e. máj. utólján fog megjelenni. — Nemzeti színpadunkon f. hó 15ikén „Adorjánok és Jenők“ Jósika Miklós szomorujátéka adaték szép számú közönség előtt, melly némi tetszéssel fogadá e' czél szerűleg változtatott művet; Egressy (Örs) szokott jelességgel adá a' boszuszomjas Adorjánt, 's mellette kedvesen működék Lendvayné (Lenke), Udvarhelyi (fekete lovag) szerep-nemtudása azonban botránkozató vala, 's igen ártott hatásának; 16ikán „Agg szinész és leánya“, ez ismétlés kissé hamar történt, annyival is inkább, minthogy e' darabot leginkább Megeyeri mesteri játéka teszi élénk hatásává, ezuttal Szentpétery játszá szerepét, ki neveltséges oldalait jól fölfogá ugyan annak, de az atyai szeretetet, minden ármánya fő éltető rugóját, nem tünteté ki kívánt élénkséggel 's valósággal előnkbe; 17ikén „Enzersdorfi postalegény“; 18ikán „Romeo és Julia“ dalmú; Felber Mária (Julia) és Sátorfy különösen kiüntették magukat ez este; 19kén bérshünettel először „Fehér és fekete“ eredeti szomoruj. 4 felv. Kuthy Lajostul; a' közönség buzdító tetszéssel fogadá ez új művet, melly elejétől végig folyvást élénk érdekű vala, 's olly tömött tartalmasságu 's folytonos tényű (cselekvésű), hogy tartalma részletes közlése tulhágia e' lapok körét; fő karakterei e' darabnak ezek: egy szerecsen, ki minden műveltség nélkül romlatlan természeti ösztönnél fogva nemeslelkű; egy szerencsehős, ki a' romlottság minden ösvényit összejárta, 's lelkében mégis egy tiszta helyet tudá megtartani, mely-

ben hon iránti szeretetet táplált, egy nagyszívű nő, ki gonosz férjével kötelessége szent érzetében szenvedni kész inkább 's gyermekétől is megválni, hogy a' férj vétkéért eleget telessen, mintsem töte elválják; a' másik hölgy ellenben a' legdühösb föltékenységet feledve, önmagát tagadja meg, hogy az erényt megjutalmazhassa. Az előadás kielégítő vala; különös dicséretet érdemel Fánecy (szerecsen) Egressy (Bézer) és Barthané (Estiva), ki ezen osztályán kívül fekvő szerepre követésre méltó szorgalmat fordíta; 20ikán „Mátkanézés“ 21én „Fra Diavolo.“ —

Mihálkovics József, több megye táblabírája, jászkerületi kapitány (előbb Fessler egypár történeti regényinek fordítója, a' Jász és Kun kerületek sok évi főjegyzője 's több országgyűlésen követje) 's legközelebb a' katonaság-élelmelési országos küldöttség tagja munkás életének 63 évében Pesten meghalozott. Szintezen f. hónapban két érdemes tagjától fosztá meg a' halál a' Jász Kunkerületeket u. m. Barsik József és Péter Imre nádori táblabíráktól. —

(Duna-gőzhajózás.) A' duna-gőzhajózási társaság f. hó 21kén Bécsben tartott közgyűlése, mellyen 80 részvényes 1184 részvényt képviselt, következőket határozott: 1) a' társaság részvényei száma 4200 darabról 6300-ra fog szaporítottatni. 2) A' pénzalapszaporítás oly móddal történik meg, hogy két korábbi részvény birtokosa egy egész 500 ftos új részvényt, egynek tulajdonosa pedig fél vagyis 250 ftos részvényt fog követelhetni. Korábban kibocsátott részvényekből felet bírók csak ugy lehetnek ez újabb kibocsátás részesei, ha közülök ketten egyesülnek két fél részvényt egészszé átírására, midőn aztán joguk leend egy új fél részvényt aláírni. 3) A' határidő elmulta után korábbi részvények birtokosai nem igényelhetnek többé jogot eredeti áron új részvényaláírásra. 4) A' részvényenkénti 2dik 250 for. lefizetése 1839iki october 1jeig történendő, ellenkező esetben a' nem fizető az alapszabályok 15ik cikke szerint a' már befizetett első mennyiséget elveszti. 5) A' határidő előtt történt befizetésektől 4% kamat fog megítéltetni. 6) Ez új kibocsátás részvényeit 1840iki mart. 1jén adandja ki a' társaság, melly naptól kezdve 5% kamatfelvezésbe lépnek azok. 7) Azon részvények, mikre 1839iki június 1sőjeig nem történek befizetések, a' társaság további rendelkezési alá jutnak. 8) Az osztalékot (Dividend) az 1838diki nyereségből 10 pgő forintira határoza a' társaság minden 500 ftos részvény után. Ennek kifizetése 1839iki mart. 1jén fog megkezdetni. 9) Az 5 pCtes kamatok eddigi nyugtatóványok mellett kifizetése ezental kamatszetelek (Coupons) mellett fog történni, mellyek minden év martziusa és szeptembere 1sőjén leendnek készpénzért fölválthatók. A' mart. kamatszetelek mellett egyszerűsind az évenkénti közgyűlés által meghatározandó osztalék fog kifizetettetni. Ezt tudomásul a' részvény-birtokosoknak. Az új részvényekre 1839iki april 1sőjétől kezdve a' befizetéseket elfogadják: Bécsben, a' központi írószobában (Bauernmarkt 581 sz.); Pozsonyban, Colloseus J. B.; Pesten, a' gőzhajó-hivatal. Az 1838diki 10 pgő forintnyi osztalékot, minden 500 forintos részvény után, f. e. mart. 1sőjétől kezdve, osztályszerinti bélyegzett nyugtatóvány mellett a' félévi 5% kamattal együtt, a' társasági központi írószobában fizetik ki Bécsben. Átiratások és átengedési följegyztetések korábbi részvényekre nézve, az új befizetések miatt april 1sőjétől július 1sőjéig föl leendnek függesztve. A' kiadandó új kamatszetelek-ívek iránt később jelenend meg a' szükséges utasítás. Az 1838iki közgyűlési jegyzőkönyv nem sokára ki fog osztatni. Bécs, febr. 12kén 1839. —

A' h. gazdasági egyesület tisztválasztásaul közeledő martzius 17kén reggeli 10 órakor a' n. casinoban közgyűlés fog tartatni, mellyre a' r. tagok szíves megjelenése annyival inkább kéretik, mivel azon fölül több fontos tárgyai is lesznek a' tanácskozásnak. Pest február 21dikén 1839 Kacsakovics Lajos, s. k. egyes. titoknok.

A' kisdedovó-intézeteket Magyarországon terjesztő egyesület ügyében. A' közgyűlési határozatokat tárgyzó közleménybe eszozott leirói hibának pótlásaul jelentetik: miképen a' többiek sorában Schedel Ferencz, és Szabó János urak is választottsági tagjaivá lettek az egyesületnek.

Magyar borismértető egyesület: Schams Ferencz urnak Németországban a' constanzi-tó mellékén 's Elzász (Alzátzia) egy részén tett onogosi utazásáról szóló jelentése, a' bortisztázás módjával együtt az egyesület költségén kinyomtatván, minden tagnak megküldetik, — 's minthogy e' jelentésből főleg az is tetszenék ki, hogy közönséges borainknak egyedül hordóban, esemegeborainknak pedig üvegekben kivitele is jutalmazó 's hogy esemegeboraink a' külföldön különösen kedveltetnének, 's ha jó minőségűek, áruk iránt ellenvetésnemesak nem tétetik sőt ha nagyobb lenne is az, szívesen fizettetnék: annál fogva minden bortermesztőt eziránt ügyelmeztetni, sőt az egyesület tagjait kisebb fiók-társaságoknak — mellyek időközben a' esemegeborok be- küldhetési végett az egyesületnél kérdést teyenek — alakításaira felszólítani az egyesület ezelszerűnek találja. Schams Ferencz urnak a' magyar szőlőművelés 's borkészítés körül tett újabb fáradozását az egyesület, nyilvános köszönete mellett, jegyzőkönyvileg is elisméri határozta. Szinte Schams Ferencz urnak Budán létező venyigeiskolája fölségelésire az egyesületi közpöntarból 1839ik évre 100 pgő forint kifizetettul rendeltetett; a' mennyiben pedig ezen venyige-iskola fenntartása 's gyarapítására nagyobb segedelem és pártolás kívántatnék, az egyesület azt a' magyar gazdasági egyesület pártfogásába ajánlani, 's iránta a' tisztelt egyesülettel értekezésbe bocsátkozni kíván. Ez alkalommal egyszerűsind az egyesületi tagok különösen felszólítatnak, hogy csak jónemű

borokat küldjenek az egyesületi pinczébe, 's azokat is jönné palaczkokban küldjék, minthogy a' külföld egyik fő panasza a' palaczkok silányságára is kiterjed, a' beküldendő borok árát pedig legfőlebb jövő mártzius első napjaiban az egyesületi áruval közölni sziveskedjenek, hogy azt az árus a' kinyomtatandó árjegyzékbe annak idejében iktathassa. Végül jelentetik, hogy az egyesület legközelebbi közgyűlése következő józsefnapi vásárkor, márt. 16kán délutáni 4 órakor a' n. casinóban fog tartatni, mellyre az egyesület tagjai annyival is inkább 's annál számosabban megjelenni kéretnek, minthogy ezen közgyűlésben az egyesület hivatalviselői is újabb választás alá kerülendnek. —

KÜLÖNFELE: Győri febr. 16diki hírek szerint onnan febr. 15kén délutáni 4 órakor indult el a' Duna jege, még pedig tetemes károkat okozva, mert a' magosra duzzadt hullámok roppant jég tömegeket sodrottak a' part mellett horgonyzó gabna- 's egyéb szállítóhajók közé; sok malmot 's hajót tönkre zuzott a' jég 's összevegyülve a' recsegő deszka- 's fadarabokkal folytatá kártékony útját. Két v. három ember mindéddig hiányzik; alkalmasint hullámokban lelék halálokat, midőn vagyonukat akarák megmenteni. Rába folyamán febr. 16kán még állott ugyan a' jég, de a' meleg időjárat 's dagadó víz azóta hihetőleg már azt is távozásra kényte-té. A' Győr mellett részint elsüllyedt, részint összezuzott hajók számát 17re teszik. — Temesvárott több év óta van már szokásban az újví üdvözlések fölvaltása pénzadakozások által a' polg. kórház számára 's ez évben 422 f. 22 krt hozott ez üdvös szokás az érintett ezéla. — Mosonyban febr. 7kén a' buza, árpa és zab olly élénkül kelt, hogy az ár meglehetősen emelkedék, 's alkalmasint még magosbra szökken, ha folyvást olly nagy mennyiségekben történendnek a' vásárlások. —

Folyó hónap 11kén történt meg a' kolozsvári unitar. szentegyházban az erdélyi nagyfejedelemségi unitar. püspök Székely Miklós urnak ezen hivatalba ünnepélyes iktattatása. E. H.

Sz. Fejérvárott az izraeliták megtelepülhetése 's lakhatása felől az Adler után közölt hírnök annyiban valósul, hogy a' helybeli tanács egy része ott lakhatásukra engedelmet adott ugyan, de ezen intézkedés több kifogás alá esvén, fensőbb helyi határozattól függ az izraeliták sorsa, kik Fejérvárott még nem is laknak, 's bejövetelek bizonytalan.

A m e r i k a

(Részletes tudósítás a' veracruzi csatáról.) Najade fregát dec. 16án indult el sürgönyökkel a' mexicói öbölből 's 1839 febr. 5kén érkezék Brestbe 's két hivatalos tudósítást hozza magával Baudin hajóvezérrel a' francia kormány számára; egyikben San Juan de Ulloa föllegvár elfoglalását adja elő, melly a' jour. des Débats-ból közlöttel tökéletesen összhangzó. A' másik tudósítás a' dec. 4. 's 5iki eseményekről szól: A' francia hajóvezér 's Rincon tábornok, mint tudva van, egyezkedést kötének, melly Veracruz várost némileg semlegesíté, az őrség számát korlátozá 's a' Veracruzban lakó francziáknak ótalmat 's békét biztosita. 4kén Baudint, kinek hajóserge nagyobb részint a' pajaroszi kikötőben horgonyza, arról tudósíták, miszerint az egyezkedés dacára Veracruzba új mexicói csapatok vonultak 's több félénk francia San Juan de Ulloa föllegvárban kívánt menedéket. A' hajóvezér azonnal Veracruz alá hajóza 's Alcibiades brigget a' város kikötőibe evezteté az itteni állomás megerősítéséül. A' kikötőbe érkeztek levelet kapa Santa Ana tábornoktól, a' republica hajdani elnökétől, ki a' francia hajóvezérrel tudatá veracruzi főparancsnokká kineveztetését 's ezenkül a' levélben a' nov. 30ki rendelet nyomtatott példánya is volt mellékelve, mellyben Bustamente elnök Franciaországnak hadat üzen. Baudin hajóvezér válaszolt a' mexicói tábornoknak, miszerint az egyezkedés rája nézve sem bír többé kötelező erővel; inté egyébiránt a' mexicói hatóságokat: őrizkednének a' Veracruzban lakó francziákon méltatlanságok elkövetésitől, kik közül többen mind e' mellett is a' föllegvárba keresének családostul menedéket. Általános félelem uralkodott Veracruz lakosi közt, kik a' város ostromoltatásától rettegének. Dec. 5én Baudin hajóvezér korán reggel a' hadi hajók legénységét partra szállítatá, midőn még sűrű köd fedé a' földet; három csapatra oszlának szét ezek: a' balsapat Parseval kapitány parancsi alatt san Jago erősséget kerité hatalmába, 's itt hagyva legénysége egy részit 's beszegezve az ottan talált 28 álgut a' város falai felé sieté a' jobb csapattal egyesüendő; a' közép osztályt Colombel parancsnok kormányzá; elősergét 90 férfi alakitá Joinville hg vezérsége alatt. A' révtöltés kapuját löporral rugák ki 's a' hg volt első, ki a' városba ronta; az osztály három csapatra szakadt, egyik de la Conception, a' másik san Jago erősség, a' harmadik pedig Santa Ana 's Arista tábornokok háza felé tolt. A' mexicói őrség itt az előnyomulókra tüzelt 's a' házba vonult, és szobáru szobára védé magát; több francia tiszt megsérült ez alkalommal; végre Arista tábornok szobájába nyomultak, ki kardját kénytelen volta' hgnak átadni; a' házat hasztalan kutaták föl, Santa Ana már megfutamlott, Aristát 's a' többi foglyot francia hajókra vivék. Ez alatt a' balsapat de la Merced kapu melletti laktanyánál igen komoly ellenállásra talált; a' hg jött katonáival segítségre, álgut szegezett a' kapunak 's füst között rohant előre, gondolván, hogy a' kapu szétrepéd; azonban a' golyó csak kisdéd rézst hasita; a' lödőzés pedig a' laktanyából ekkor olly sűrű lön, hogy több francia tiszt a' mellékutczába volt kénytelen vonulni. Ekkor elényomult a' jobb csapat is, 6 fontos álgut szegeztek a' kapunak 's háromszor löttek minden következmény nélkül. Baudin hajóvezér ez eseményről tudósítatva, miután városlefejezési célját elérte, visszavonulásra adott parancsot. 82 álgut szegeztek be 's csak egy 6 fontos töltete meg a' hajóvezér apró golyókkal 's a' révtöltés véginél állittatá föl visszavonulása fődözhetése végett. Már minden francia hajón volt 's Baudin is épen be akart szállni; midőn Santa Ana tábornok személyes vezérlete alatt egy mexicói csapat a' révtöltési kapun üldözésül előrohant. A' hajó-

vezér a' töltött álgukat elsütteté, mellyek a' mexicói csapatban iszonyu dulást okozának: mind e' mellett is a' révtöltés felé közelite az 's Baudin hajóját akará megtámadni, mellyet azonnal több golyó lyuggata át; Baudin oldala mellől egy tengerész növendék hullá el; ezt erős és véres csata követé, mellyben a' mexicóiak vesztesége igen tetemes lön. A' csatának sűrű köd vete véget. Baudin tengerész katonákkal hajókra, a' mexicói csapatok pedig Bergama part felé vonultak. Santa Ana tábornok három sebet kapa, egyik lábát azonnal le kelle vágatnia, kétkednek felgyógyulásán. Ramon-Hernandez vevé át helyette a' főparancsnokságot. — A' hajóvezér tudósítása végén katonáji bátorságát 's főparancsnokságot. Minden magányos vagyont, főleg egyházakat a' leglélekisméretesbben kíméltek meg. A' francziák vesztesége összesen nyolcz halott 's 56 sebesült. —

S p a n y o l o r s z á g.

(A' miniszerelnök Madridban. Elegg.) Perez de Castro, új miniszerelnök, már Madridban van. Estremadura tartományon keresztül utaztakor olly roppant katonacsapat által kelle magát kalauzoltatnia, hogy nem igen kedvező véleményt kaphatott az ország helyzetéről, mellynek javítását ezentul az ő belátása által kívánja eszközöztetni a' nemzet. — Cambridge György hg jan. 21én Culloden l. álnév alatt Sevillába érkezék, 's 23án folytatá útját Cadiz felé. — Van Halen tábornok jan. 22kén végre elhagyá sergével Segorbe vidékét, a' carlosiakat Maestrazgobul küzendő. Közeledtek az ellenség Montanból azonnal visszavonult 's Van Halen fölgyujtata az ottani erősséget. Ugyanazon időben Aspiros osztálya elhagyá Murvedrot és Segorbeben tartalékesapatot képez embereivel. Madridban igen különös az időjárat. Jan. 27kén 8 foknyi meleg uralkodott, 's délután föl kelle öntözni a' Pradot, hogy a' sétalók legalább némileg ótalmozva legyenek a' magosra emelkedő porföllegek ellen. Másnap reggel a' lakosság nem csekély bámultára két lábnyi magas hóval valónak fődve Madrid utcái 's a' hideg három fokra emelkedék; délután azonban ismét hatalmasul kezdének küzdeni a' hideggel a' nap sugári.

A n g l i a.

(Lapvélemények a' trónbeszédről.) A' londoni sajtó általánosan elé- gületlenségét jelenti a' trónbeszéddel, különböző szempontokból támodván meg azt magányos pártnézetei szerint. A' Standard most is folytatja sajtó- szerű politikáját, melly szerint pártjokat fogja a' chartistáknak a' whigek ellenében, 's legújabb számában a' javító tövényt illető radical indítvány megbuktáról így nyilatkozik: „A' javító törvény csakugyan nem felelt meg a' nép kívánatának, 's mi már hét év előtt jóslottuk, hogy ennek így kell történni, mert a' javító törvény, a' nélkül hogy nagyobb politikai hatáskört nyitott volna a' népnek, egészen megfosztá azt addig gyakorlott azon politikai befolyásától, mellyet a' nem javított parlament elméleti hiányból merített. Ez elméleti hiányok a' nagy néptömeghez folyamodásra kényszerité a' főnemességet; de a' javító törvény, midőn a' nemesség hatalmát megtöré, egyszersmind nélkülözhetővé tevé neki a' nép rokonszenvét. E' törvény olly pártot hozá létre, melly elég erős ön- állólag tartani ön magát, 's elég erős a' főnemességgel dacolni, a' dolgozó osztályt pedig lábbal tiprani, mikép azt már hat év óta gyakorolja. A' dolgozó osztály csak ugy nyerheti vissza előbbi hatalmát, ha a' nemességgel fog ismét kezét 's nem követi többé Duncombe ur tanácsit, ki az annyira veszélyes kalmár aristokrátiának egyik fő vezetője. Soha a' dolgozók olly nagy hatalomra nem fognak juthatni, hogy minden egyéb osztályt legyőzhessenek, mert ezek bizonyosan egyesüendnek komoly veszély esetén függetlenségük föntartására. Térjenek tehát ismét vissza természetes frigyeseikhez, kik nyílt karokkal várják őket.“ A' mérsékelt radical szellemű Sun igy itél e' tárgyról: „Azon beszéd, mellyet miniszerink a' királynéval fölolvastának, esudálatra 's fájdalomra indítandja olvasóinkat. A' legfontosb és legkomolyabbszerű kérdések nem is érintvék, mintha nép és kormány külön országokhoz tartoznának. Olly pillanatban, midőn a' nép az ország egyik részétől másikig éhségtől retteg, sőt némelly részben már valóságos éhséget tapasztal, nem tudnak szókat lenni részvét-nyilvánításra a' ministerek. Olly pillanatban, midőn a' dolgozó osztályok szenvedési tetőpontra hágtak, 's midőn, mondjuk ki világosan, azon gúny miatt, melly polgártársiktól élvezett jogokból kizáratásuk által keletkezék, majd őrzőngésig hevültek föl, 's olly pillanatban, midőn alig száz lépésnyire a' parlamenti épülettől más két parlament tartja ülést, mint valódi jelképe a' nép szenvedésinek és fölindulásának, illy veszterhes pillanatban egyetlen szócskával sem törekszenek a' ministerek megnyugtanni a' néptömeget 's rokonszenvet ébreszteni ingerült keblében, sőt inkább fenyegetéseket mondatnak a' királynéval, mellyek értelmiben törvények erejét kívánja használtatni a' nyilvános gyűlésekben tanácskozó elnyomott, éhező 's ez okból gondolatlan nép ellen. Illy beszéd talán hadkedvelő király szájába illenék csak, ki fenyegetésit kardéllal szándékoz- nék valósitani; de olly helyen, hol a' törvényhozóság maga is mély meg- vetés tárgya, illy szókat mondatni fiatal és szeretetre méltó királynéval, valóban vétkes merény a' főlség 's türelmes nép ellen. A' fáklyafénynél tartott gyűlések érintése a' trónbeszédben annál esudálatosb, mivel Irlandról nyugtalanítóbb, Brougham l. előadása szerint, mint Anglia jelen helyzete.“ Courier: „Az ország ninesen olly állapotban, hogy továbbra is tőrje a' semmittevési rendszert. A' chartisták magukban tekintve nem igen különös figyelemre méltók ugyan; de minden esetre fontosak, mint jeleia' társasági helyzetünkben történt változásnak, melly őket létre idézé, 's melly ha orvoslást nem nyernek a' sérelmek, olly tüzet fognak gerjeszteni, mellyet nem igen leendnek eloltani képesek a' tory orrossavarók. Bár nyíltan 's tartalék nélkül vetné magát a' nép karjai közé miniszeriségünk, 's egyszerre semmitné meg ez által politikai ellenségi reményit, kik esu-

pán akkor jutandhatnak ismét kormányzásra, ha nép és kormányférfiak közt folyton növekszik a meghasonlás, mely már eddig is félelmesnek kezd mutatkozni. A M. Chronicle is neheztel a ministerségre a gabnatörvény ügyében tett nyilatkozata miatt, s így fejezi ki érzelmét: „Sajonnan hallottuk Melbourne nyilatkozatát; reménylünk azonban, miszerint ő nem fogja jobb meggyőződés előtt elzárni füleit, és szerencsére most épen olly férfiak vannak Londonban, kik rendkívül kíváncsiak a meggyőződést kétségbe vonhatlan bizonyítványokkal kieszközölni. Sajnáljuk, hogy Russell l. hideg vizet akart önteni a gyártulajdonosok s kereskedők azon követelésire, miszerint a ház sorompí előtthallgattatni kívának. Miért kívánják megtagadni a nagy városok küldötteitől az ohajtott kihallgatást? Miért akarják a földbirtokosok e kérdést elmellőzni? A bizonyítványok vagy mellettük, vagy pedig ellenük fognak nyilatkozni. Ez utóbbi esetben miért tagadják meg a dolgozó s kereskedő osztálytól a kihallgatást? Ez nagy balgaság tőlük, mert a nép, meg levén győződve kívánata helyességéről, bizonyosan nem engedendi magát a pártatlanság utjáról illy erőltet ellenállás által eltántorítottatni. Nem ismeri az a néptöbbség szellemét, ki véli, hogy illy fontos kérdést olly könnyen temethetni feledékbe.“

(A' ministeri szellemü válaszfölrirat mind a két házban elfogadva.) A' felsőházban Lovelace gr. következőleg ajánlá indítványozott válaszfölriratát, mely mindenben hű viszhangja volt a' trónbeszédnek: „My-lordok! A' trónbeszéd szavai egyhangu helybenhagyásra méltók. A' korona tudatja velünk, miszerint közte s a' külhatalmak közt nagyobbreszint tökéletes egyetértés uralkodik, s hogy a' fenforgó viszályos kérdések eldöntését minélelőbb reménylhetni. A' szerződések Ausztriával s Porosz-szággal örömet gerjeszhetnek bennünk, mivel véget vetnek a' kereskedésünkre nézve nyomasztó rendszabályoknak. Az ausztriávali szerződéskepésitendi Angliát iszonyu téren lakó 24 millió embert minden szükségessel elláthatni; semmi más szerződés nem eszközölhetett volna hasonló jótéteményt. A' felszigeten folyvást tartó háboru sajnot gerjesztő; de alkalmasint nem veszendek el haszon nélkül az abból származó tanítások. Mi azon munkálkodásokat illeti, mellyek Perzsia bánásmódja által szükségessültek Indiában, még mindig reményt táplálhatni olly körülmények következendésire, mellyek általános kibékülést fognak lehetővé tenni; a' kormányt azonban semmi esetre nem érheti gáncs. (Tetszés.) A' belügyek virágzó állapotja mellett csak fájdalommal tekinthetni a' magas kenyérárra, melylyet csupán a' gabnatörvényeknek kell tulajdonítani. Ó fölsége ministeri mindazáltal nem adhatának e' kérdésnek főhelyet a' trónbeszédben. Már most is nagy forrongás uralkodik e' kérdés miatt, s azért nem volt tanácsos olly rendszabályhoz nyulni, melly még nagyobb tüzet gerjeszthette. Örömmel tapasztalám, hogy ő fölségének hallgatást tanácsának e' fontos tárgyról, mellynek megérlelését az időtül kell várni. (Tetszés.) Midőn a' szegényi törvény javított a' szegények sorsán, egyszersmind meggyőzé a' népet, miszerint Önök nem hanyagok sorsuk iránt. Más rendszabályok a' néptömeg megelégtetését és szeretetét szerzendik meg Önöknek.“ Ezután szerencsét kívánt az országnak a' szónok, hogy vérontás nélkül tudá eltörölni gyarmatiban a' rabszolgaságot, és saját fejezéki, hogy a' multkor elfogadott törvény félben szakaszta Durham gr. munkálait Canadában, épen akkor, midőn talán közel volt tartós békealapíthatáshoz Anglia éjszakamerikai birtokában. Vernon l. támogató Lovelace gr. válaszfölrirati indítványát, s beszéde közben érinté, hogy béke időben még soha nem volt parancsolóbb s tisztessé tekintetü Anglia tengerészete, mint épen most, mit harsogó tetszéssel fogadott a' ház. „Az Anglia s több külhatalom közt kötött szerződések, így végzé szavait a' szónok, még javítani fogják Anglia helyzetét. A' gabnatörvényi kérd's alkalmazsint rövid idő mulva el leend a' véget fog vetni azonkorlátozásoknak, mellyek eddig bilincsben tarták a' gabnakereskedést. Szilárd s nem szivü politika bizonyosan javítani fog Irlandnak helyzetén s egyenlő lábra állítandja ez országot Angliával.“ Wellington hg: „Nem szándékom vitázást támasztani olly tárgyról, melly utóbb ugy is fontos tanácskozásra szolgálend alkalmul. Csak azt akarom megjegyezni, hogy a' belgahollandi kérdésre nézve nem kell feledni, miszerint azon alapelv, mellyen Belgium függetlensége épül, független semlegből áll. Az indiai ügyek olly kérdést képeznek, mellyről legkielegítőbb tudósításokkal tartozik a' háznak a' kormány. Az ország nem bocsátkozhatik hábruba, mielőtt annak okait világosan tudná. Én egyébiránt itt sem dicsérni sem ócsárlani nem akarom a' kormányt indiai tettei miatt, sőt mindeképp pártolattani ohajtom azt, hogy a' főnforgó kérdéseket minélelőbb s végkép el lehessen dönteni. Örövendé hallám, hogy ő föls. föntartani szándékozik tekintetét s hatalmát a' két Canadában; de meg fogják Önök engedni sajnálattal említhetnem, hogy ez akarat végbehajtására még mindeddig nem lépett életbe semmi czélszerű rendszabály. Láttuk, mikép azon tájakon békés indulatu lakosokat tüzzel vassal üldözének fegyveres csapatok, csupán azért, mivel a' királyné ügyéhez ragaszkodának. Olly rendszabályokrul ohajtottam volna említést hallani, mellyek képesek legyenek a' kir. tekintetnek tiszteletet szerzeni, s a' hű alattvalók életét s vagyonát biztosítani. Ó fölségének kötelessége óalmazni azokat, s még szorosb tartozása szilárdul s nyiltan ellenmondani minden kicsapongásnak, mellyel hű alattvalóit az éjszakamerikai egyesült szabad tartományok polgári üldözik. Ez iránt szükséges előterjesztést kell tenni az amerikai kormánynak, különben felső Canada egyenlő állapotba jutand Texas tartományal. Ha az amerikai hatóságok kimondják, hogy nem tudják feken tartani a' népet, ugy Anglia nyiltan komoly rendszabályokhoz tartozik nyulni; mert kisszerű háboruba nem bocsátkozhatik. Csudálkozva hallám, mikép említenek bizonyos nyilvános gyűléseket a' trónbeszédben; holott egy ő föls. kormánya bizalmával fölruházott férfi (O'

Connell) nem rég 60 ezer főnyi fegyveres polgárság talpra állítását tanácslá.“ (Halljuk!) Miután Richmond hg a' gabnatörvény változtatását nyilvános szerencsétlenségnek nevezé, Colchester l. sajnálatát fejezé ki a' tengerészet elhanyagolt állapotja miatt, melly épen nem jobb annál, mellyben akkor vala, midőn az ismért hollandi hajóvezér megjelenvén a' Temzén, a' sheernessi gyárat fölgyújtá. Minto első tengerészeti lord: „Még nincsen idő e' tárgyról kimerítőbben szólásra, s most csupán azt mondom, hogy tengeri erőnk virágzóbb, mint valaha, s a' ház e' tekintetben tökéletesen megnyughatik.“ Winchelsea gr.: „Azon ns lordok nyilatkozatából, kik a' válaszfölrirat indítványozák, azt vélemlővetkeztetheti, miszerint a' kormány is ellenzi a' gabnatörvény változtatását, mit én valódi szerencsétlenségnek tartok. Véleményem szerint bátran nyilváníthatna volna a' ministerség e' nézetét.“ Roden l.: „A' trónbeszéd egy szomorú hézagát emelem ki. A' ministerség nem biztosítá a' protestans Irlandot, és nem vállal magára irányában semmi kötelezést.“ Melbourne: „Tagadom, hogy a' kormány hivatalosan pártolja a' gabnatörvény-fölösztatás iránti tervet. E' kérdésről teljes nyíltsággal szükség szólni. Azon tudósítások, miket több oldalról meríték, világosan meggyőzének, miszerint még nem érkezék el azon pillanat, mellyben a' gabnatörvény-megszüntetését kívánni lehetne. Indiára nézve sokkal igazságosbnak tartom a' házat, mintsem az hamarkodva hozhatna eldöntő határozatot. A' ministerség lélekisméretes dolognak tartja minden e' tárgyat illető körülményről tökéletesen értesülni, mert e' kérdéshez megmérhetlen fontosságu érdekek kapcsolatvák. Noha Canadára nézve nem nyilváníta teljes szándékát a' kormány, mégis olly rendszabályokrul gondoskodék már, mellyek tökéletesen biztosítandják ő föls. alattvalóinak érdekeit s a' korona méltóságát. Én nem osztakozom azon nézetben, melly az amerikai polgárok határainkra csapongásból vádat kíván támasztani az egyesült tartományok kormánya ellen. Azon birtokrész helyzete igen súlyossá teszi az illy becsapongások elkerülését. Egyébiránt azonban csakugyan kötelessége az amerikai kormánynak minden illy korlátlanokodás megújulását hathatósan gátolni, mit baráti érzelmítől biztosan várhatni. Azon czélzásra térek most, mellyel a' ns hg (Wellington) egy állítólag a' kormány bizalmával fölruházott férfiról (O' Connell) emlékezek. E' megjegyzés valóságát tagadom, s nem engedhetem meg, hogy azon gyűléseket, miket az érintett férfi az ország külön részeiben tartott, azokhoz hasonlítsa valaki, mellyek egészen más értelemben történnek, s mikre a' trónbeszédben czélzás vala. A' ns hg tehát nem igen szerencsés volt hasonlításában. (Kaczaj.) Brougham l. menteni törekvék az egyesült szabad tartományok kormányát minden vád ellen, s többi közt így nyilatkozik: „Sajnálattal látnám baráti viszonyinkat megzavartatni azon kormánnyal, s reményem, hogy az illy alaptalan ürügy miatt soha nem fog történni. Mi Canadát illeti, én nem fogok idő előtt vitatkozásba bocsátkozni e' fontos tárgyról; de igen helyeslem a' Canadából visszatért ns l. (Durham) azon kimondott kívánatát, melly szerint minélelőbb ohajta határozott nyilatkozásokat hallani ez ügyben. Lancaster grófságban történt törvénytelen gyűlésekrül is van említés a' trónbeszédben. Ugy látszik, mintha csupán e' miatt panaszkodhatnék az ország. Más oldalról pedig sokkal veszélyesb izgatási rendszerrel hatnak a' nép legfélelmesb részire. Nem gondolák meg eléggé, miszerint Stephens üldöztetése által alkalmat nyujtnak védeknek bebizonyítani, hogy a' Lacashireben mindenható törvény gyöngye leend Irlandban. A' ns lord (Melbourne) épen most nem akará megismerni, hogy azon férfi, ki ez izgatást vezérli, nagy mértékben bírja a' kormány bizalmát; de azért izgatásának hatása csakugyan sokkal veszélyesb Stephens szavainál. A' kormány magas hivatallal kimálta az izgatót; mikép hasonlíthatni össze ezt azon állítással, hogy a' ministerség nem méltatja őt bizalmára?“ Végre a' miniszerelnök, Lansdowne marq., jelenté, hogy a' kormány tökéletesen helyesli Auckland l. rendszabályit, mikhez Indiában nyult, s ezután módosítás nélkül fogadé el a' ház a' válaszfölriratot, s ülést febr. 7eig elhalasztá. — Az alsó házban ugyane' napon (5ikén) tömve voltak kíváncsi hallgatókkal a' karzatok, s a' válaszfölrirat vitatása elejétül végig nagy érdekléssel birt. Duncombe indítványt tön: nyilvánítsa a' ház, hogy a' javító törvényt javítani szükség. Ez indítványt az angol radicalok s O' Connell hevesül támogaták, melly alkalomkor ez utóbbi következőleg nyilatkozik: „Miután tavaly ellenzém ez indítványt, most kötelességemnek tartom mellette szavazni. (Kaczaj.) Tavaly rokonsági viszonyok forgának fön e' tárgyan, miket nem akarek háborgatni. (Halljuk! s kaczaj) de e' viszonyok reám nézve már megszűntek.“ E' nyilatkozatából azt vélik következtethetni, hogy meghasonlása a' ministerséggel csakugyan komoly kezd lenni. Peel R. a' gabnatörvény föntartása mellett nyilatkozik, mivel az utóbbi években általányosan emelkedék az iparüzés és nemzeti jóllét. (Halljuk!) Rövid vitatás után 426 szóval 86 ellen tehát 340 szónyi többséggel, elfogadák az egész válaszfölriratot, melly itt is csupán viszhangja a' trónbeszédnek.

(Parlamentí viták.) A' febr. 6iki alsóházi ülésben Hume s O' Connell némelly közbenszólásira a' belga-hollandi ügy iránt következőleg nyilatkozik Palmerston: „Hollandia jogigénye Luxemburgra nézve a' bécsi szerződésen s a' nhgségnek a' német szövetséghezí viszonyin alapszik, mellyek következtében amaz ez utóbbinak kiegészítő részét képezi. Belgiumnak tehát nincsen joga Luxemburgra, s e' tekintetben minden vállalatát bitorlásnak kellene tekinteni. Mi a' luxemburgiak gyűlölségét illeti, mellyel a' hollandi kormányt ellen viseltetnek, ez olly pont, melly fölött sem a' parlament, sem Belgium nem itélhet, valamint én sem hozhatok határozatot; egyébiránt több hozzám érkezett híteles tudósítás szerint e' gyűlölség épen nem annyira közönséges minden luxemburginál, mint némellyek magukkal elhíthetni szeretik. Anglia azonban minden esetre köteles szorosán a' törvényesség értelméhez ragaszkodni s Hollandia ki-

rályát mint luxemburgi lehet megismerni. Ez alkalomkor O' Connell kamattal fizeté vissza Brougham l. keserű kifakadását, 's némely érdektelen közbenszólás után végkép elfogadá a ház a válaszírlatot 's elosztott; másnap pedig nagyszámmal sereglének a követek Buckingham palotába, hol szokott szertartással ment véghez a válaszírlat benyújtása. E' válaszírlattal 's a trónbeszéddel toryk és radicalok egyenlőn elégtelének. — A' chartisták febr. 3kán nyiták meg Londonban ellenparliamentjokat. Wade tr. imádsággal nyitá meg a gyűlést, szerenesét kívánván a közmunkálkodásokra a' mindenhatóul. A' jelenvoltak közt különösen kiténtek: Feargus O' Connor, O' Brien 's Lovett. A' követek számos kérelmet hozának magukkal, mellyek közül leginkább említendő; a' birminghami 94, a' fiseshirei 80, newcastlei 35, yorki 52 ezer aláíráttal. Londonba utaztak előtt még több éji gyűlést tartának a' chartisták holdfénynél, mellyek egyikében Vincent, a' radical hölgykegyenez, hófehér lovon ülve beszélt a' néphez. — A' nagy gabnatörvény elleni társulat szinte megnyitá már ülését Londonban, 's nem sokára követséget szándékozik küldeni Melbourne lordhoz. Kérelmei közt legkitünőbb Glasgow városé 40 ezer aláíráttal. E' követek Macreadytól kibérlék Coventgarden színházat, hol nagy lakomát szándékoznak adni. —

(A' politikai pártok helyzete Angliában parliament-nyitáskor.) A' parliament-nyitás ez uttal vészjósló időszakban történt. Emberi emlékezet óta nem mutatkozék még a' különben annyira állandó Angliában olly hullámzás, mint az, melly most minden pillanatban változtatja a' politikai pártok helyzetét. Mult augusztusban mindenki eskünni mert volna, hogy ez ülés megnyitása conservatív ministerséget fog életbe léptetni. A' tuzó radicalok így szóltak: „A' whig ministerség csak szép szókkal tartogat bennünket 's tory elvek szerint bánik velünk; azért el az illy álnoksággal! Alkossunk tory ministerséget, hogy legalább ismét világhosszág jóján a' fogalmakba, 's ne kelljen folyvást szelvitörökké küzdenünk.“ A' kereskedők ezt mondták: „Tory ministerség alatt jobban keltek árúink, tehát térjünk vissza a' torykhoz.“ A' chartisták mozgalmi azonban más irányt azok a' közvéleménynek, noha egyébkint eleinte kedvezők valának azok a' torykra nézve, mert a' dolgozó osztályok komoly ingerültsége megrettenté a' középosztályt, 's így a' toryk mérlege emelkedék. De ekkor a' gabnatörvény elleni izgatás rögtön egészen megváltoztató az ügyek helyzetét. A' középosztály, kereskedők, 's köztük számos tory, csupán a' gabnatörvény megszüntetésében láttak módot a' hanyatló kereskedés gyámolítására. A' tory sajtó sokáig hallgatott; de végre látván, hogy az iparizók milliója csakugyan inkább érdemes méltányra, mint 30 ezer földbirtokos, szólni kezdé, 's a' Times határozottan a' gabnatörvény-megszüntetés mellett nyilatkozék, hogy e' szerint aztán ne lehessen az üdvös rendszabályt csupán a' whigek buzgalmának tulajdonítani. Az egyház 's toryk hatalma mindazáltal rendkívül szoros kapcsolatban áll az ügyek mostani helyzetével, 's a' kívánt áldozat egyesült rovásukra történendő. Ez okul szakadás mutatkozék már is a' toryk közt, mellyet a' kérdés további vitatása folyvást határozottabbá teend. 'S ez oka, hogy a' Times első felszólalása után azonnal ismét elhallgata, 's már többé egyetlen szóval sem említi e' fontos kérdést. E' körülmény nagy mértékben mozdítá elő a' whigek szereneséjét. Azonban új körülmény ismét módosított a' dolgot. A' chartisták hangosan kiáltozák: „A' gabnatörvény elleni izgatás csak gyalázatos ármány a' whigek résziről, mellyel el akarák a' népet tántorítani az általános szavazásjog követelésétől, 's meghasonlást kívánnak köztünk támasztani.“ A' chartisták több gyűlésben csakugyan keresztül is vivék az általános szavazásjogot, 's ez által akaratlanul segíték a' tuzó torykat, kik természetesen hallani sem akarnak a' gabnatörvényről, noha Russell választóihoz intézett iratában határozottan nyilatkozék a' megszüntetés mellett. A' Globe legújabb száma félig titkolódzva azon megjegyzést tevé, miszerint a' whigek tettelegi javításokat hajlandók tenni, míg a' toryk alkalmasint csupán elméletiek kivására nyujtának segélykezet. Ez elméleti javítások alatt talán az általános szavazásjogot kell értenünk, míg a' tettelegiek a' gabnatörvény-megszüntetés jelentik? Ez csakugyan nem lehetlen. A' javító törvény győzelemre jutató a' pénzaristokrátiát, vagy is whigeket, a' birtokaristokrátiát vagyis toryk fölött. A' dolgozók természetes ellenségei a' gyártulajdonosoknak, mivel ezek haszna mindenkor azt kívánja, hogy minél esekélyebb díjért dolgoztassák őket. Ki ótalmozhatja tehát jobban a' dolgozót a' gyártulajdonos ellen, mint a' földbirtokos? Ez valószínűnek látszik ugyan; de tulajdonkép még sem az, mert a' dolgozók gyökeres orvoslást kívánnak, 's nem uraikali érdekek pusztá elintézését, 's az egész elvkérdésnek kell inkább tekinteni. Egyébiránt már tett dolgok is szólnak e' részben. Az alsóházban Duncombe 's Ward vezérlete alatt 84 követ általános szavazásjog mellett nyilatkozék, 's Hume is a' kormány ellen szavazand, mi veszélyes lehetend a' whigekre nézve, kiknek O' Connell volt eddig főtámasza, ki már most szinte visszavonul tőlük; egyébiránt pedig tetemesül veszíté a' közvéleményben fonák politikai fogási által, mellyek legkitünőbbike az, hogy minden esekélyességért azonnal legkomolyabbszerű vitatáshoz folyamodék, mi végre annyira terjedend, hogy mihelyt neki vagy a' ministerség valamelyik tagjának új nadrágra leszen szüksége, fölízgatandja az egész Angliát, mintha a' haza legdrágább érdekei állanának kockán. Illy helyzet sokáig nem fogja magát főtartatni, 's mivel tory ministerségtől iszonyodik az ország, tökéletesen radical kormány pedig most talán még nem állhatna fön, tehát alkalmasint Durham féle ministerséghez fog hajlani a' többség, ha a' mostani ministerek hirtelen nem változtatják meg politikájukat. —

(A' gyarmatminister lemond.) Az alsóház oct. 6kán a' belga kérdést vitatá minden nyomosb következmény nélkül; 7kén pedig Villiers

jelenté, miszerint febr. 19kén indítványt fog tenni azon dologhoz értők kihallgatására, kik a' gabnatörvény ügyében a' ház soronpi előtt megjelenni szándékoznak. A' felsóházban febr. Sikan Glenelg, eddigi gyarmatminister, rövid beszédben jelenté lemondását e' hivatalról, mi élénk izgást támaszta. Egyébiránt a' ns. lord igéré, hogy gyarmati tárgyak vitatásakor mindig jelen leend, 's minden szükséges fölvilágítást egész készséggel fog adni, mennyiben azt felelőssége kíváná. Lemondása okául némely ministeri hivataloknak tudta nélküli megváltoztatását adá, mikben nem egyezheték meg társaival. —

Franciaország.

(Persil hivatalát elveszti, mivel a' szövetekezéssel szavazott.) A' pénzügyminister következőleg tudatá Persil urral hivatalától megfosztatását: „Uram! Szerencsém van Önnel másolatát közleni egy kir. parancsnak, mellyel indítványomra a' király föloldja Önt pénzügyéségi elnökhivatala további viselésétől.“ Persil nyilvános iratban válaszolt a' ministernek, mellyben kivallja, hogy azért szavazott a' ministerség ellen, mivel vészhozónak tekinté azt. Különös vétkül tulajdonítá még ezenkül a' kormánypártiak Persilnek, hogy termet megnyitá tanácskozára a' szövetekezés tagjainak, 's a' tisztviselőket fenyegetésekkel is kényszeríté a' ministerség ellen szavazásra, melly utóbbi állítást mindazáltal rágalomnak mondja Persil.

Lengyelország.

Montalembert gr. felügyelése alatt megjelenő „Univers religieux“ Varsóbul jan. 23árul következőt közöl: „E' pillanatban rendkívüli mozgalom uralkodik Lengyelországban az orosz csapatoknál. Kajssaroff altábornagy parancsi alatt álló összesen 30ezer főnyi sereg 120 algyuval azon parancsot vevé, miszerint induljon Kalisch felé 's a' porosz határszéleken állomásozzon. A' 2ik 's 7dik gyalogsereg megérkezését Lengyelországba minden nap várják. Ezen egyesült csapatok figyelő sereget alakítandnak 's 90—100ezer főre menendnek. Paskevitsch tábornagy, ki sz. Pétervárbá 's innen Kiewbe szándékozott utazni, lemondá ez utjáról 's jól értesültek szerint e' figyelő sereg főparancsnokságát vállolandja föl.“ — A' Varsótul ausztriai határszélelig építendő vasut Grodzisk, Skierniewice, Rawa, Tomaszew, Petrikau, Radomsk, Czenstochau, Zarki, 's Dombrowa helyeken menend keresztül. Aruszállításra van e' vasut számítva 's főleg sőt, kőszent, vasat, ónt, fát, meszet 's t. e. f. szállítand, mi négy millió mázsára rughat mostani számítás szerint. A' vasutépítésre kívántató mennyiség 21 millió lengyel forintra van számítva. —

Belgium.

Brüsseli febr. 7ki levél szerint a' Tempsban, a' porosz követ, elutazta előtt, személyes udvarlaton vala Leopold királynál. Skrzynecky tábornagy, ki Mèrode gróffal 's a' hadministerrel többször ebédle, tegnap 18 képviselőből 's 2 tanácsosbul álló küldöttséget látogata meg. Beverlootábornagy nagy ingerültség uralkodik. Ernst 's d'Huart ministerek lemondása következtében kellemetlen következményektől rettegének; azonban megnyugtató az elmélet, miszerint engedérről még eddig szó sincs. — Handelsblad szerint a' hollandi kormány Ejszaki-Brabantban két órányira parancsolá visszavonulni a' határszélektől katonaságát, hogy ez ne szolgáljon a' belgáknak ürügyül ellenségeskedés-kezdésre. — Azon hír, miszerint a' francia követ is ott szándékozik hagyni Brüsselt, nem nyer valóslást.

Brüsseli febr. 7ki irat szerint, mellyet az amsterdami Avondbode közöl: „Tegnap este Gendebiennél a' követek összegyűlvén mintegy negyvenen a' nemzethez intézendő tudósítás- föltevésével foglalkodtak 's azon eszközök 's rendszabályok meghatározásával, mellyek képesítik a' népiséget, a' birtokeldarabolatást fegyveres kézzel ellenzeni. Metzét titkos küldetéssel Luxemburg nagyhgységbe utaztaták, melly a' véd és fegyverzési választmány létegesítésével viszonyban áll. — Az ellenzés, melly a' londoni tanács legutólsó határozatát félrevetni szándékozik, 52 tagot számlál már, mivel pedig az összes szám csak 102, úgy a' követkamrában meg van az el nem fogadási többség. — Azon hír, miszerint febr. 12én a' kamrák ismét összehívattak, nem való. — Skrzynecky tábornagy a' belga kormány utasítása következtében Lüttich 's Limburg tartományok katonai állomásai megvizsgálására van kiküldve.

(A' londoni tanács nem fogadé el a' belga kormány legújabb javaslatát.) Alsórajna-melléki febr. 9ki hír szerint a' belga kormány a' londoni tanácsutól 7ki estén hivatalos választ kapott legutólsó jegyzékére, mellyben Van de Weyer ugyanis azt indítványozá az öt hatalomnak: hagyának meg Belgiumnál Limburg 's Luxemburg polgári kormányzatát, miért Belgium 3ezer főnyi sereget állítand föl, melly a' német szövetség parancsi alatt Venloo 's Maestricht erősegekben öröködnék. Itt, úgy látszék, elfelejték, hogy Maestrichtet előbb el kellene venni a' hollandiaktul. A' londoni tanács egyszerű válasza erre, hogy nem lát semmi okot e' javaslatnak tanácskozás alá vételére. E' válasz nem volt ugyan váratlan, még is rémülést okozá Brüssselben 's a' kormány azonnal új javaslatokkal Dumortiert utnak indítá Londonba. Ugy látszik e' tárgybani minden javaslata a' belga kormánynak hajótörést szenved, 's vagy engedés vagy szilárdul ellenállás az, mik közül választhat. —

(A' porosz és ausztriai követek Brüsselt elhagyák. Cockerill nem szünteté meg készfzetését.) M. m. frankfurti febr. 11ki hír szerint Rechberg gr. ausztriai ügyviselő Brüsseltől ide érkezék; Seckendorf gr. pedig Berlinbe utazott egyenesen. Aachen febr. 8ki hírszerint Cockerill seraingi intézetében meg készfzetéseit, mi durva koholmánynak nyilvánították. —

Igazítás: 15 sz. Jelenkorunk első lapján a' 2dik szelet 1ső sorában „Csongrád megyei“ helyett olv. Csanád megyei.